

ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या दरडोई
खर्चाच्या निकषात सुधारणा करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: ग्रापाधो-१२०८/प्र.क्र.५२/पापु-०७
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
तारीख: ०९ ऑक्टोबर, २०१३

वाचा

- १) शासन निर्णय क्रमांक: पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्र.ग्रापापु-१०९५/प्र.क्र.११२४/
पापु-०७, दि.१८ मे, १९९६
- २) शासन निर्णय क्रमांक: पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्र.ग्रापाधो-११०८/प्र.क्र.५२/
पापु-०७, दि.१३ ऑगस्ट, २०१२
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्र.ग्रापाधो-१११०/प्र.क्र.१३० (III)/
पापु-०७, दि. ७ जून, २०१२
- ४) भारत सरकारच्या पेयजल व स्वच्छता मंत्रालयाचे पत्र क्र.W-११०१४/०२/२०१०-
NRDWP, दि.३ जानेवारी, २०१३

प्रस्तावना

संदर्भाधिन शासन निर्णय क्र.१ अन्वये ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमातर्गत दरडोई ५५ लिटर पाणी पुरवठा करण्यासाठी दरडोई खर्चाचे निकष निश्चित करण्यात आले होते. दरम्यानच्या काळात दरडोई दरदिवशी ५५ लिटर ऐवजी दरडोई दरदिवशी ४० लिटर पाणी पुरवठा हे केंद्र शासनाने स्विकारलेले धोरण, सन १९९६ ते २०१३ या कालावधीत पाणी पुरवठा योजनांच्या साहित्याच्या किंमतीमध्ये झालेली वाढ, राज्यातील ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या दरडोई खर्चाच्या निकषात वाढ करण्याबाबत मा.लोकप्रतिनिधींची मागणी तसेच कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद यांचेकडून मासिक आढावा बैठकांमध्ये करण्यात येणारी मागणी विचारात घेता दरडोई खर्चाच्या निकषात पाणी गुणवत्ता बाधित गावांसाठी ५०% व बिगर पाणी गुणवत्ता बाधित गावांसाठी ३०% अशी वाढ संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये करण्यात आली आहे.

ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमाच्या प्रचलित धोरणानुसार राज्यात सध्या दरडोई दरदिवशी ४० लिटर क्षमतेच्या पाणी पुरवठा योजना घेतल्या जातात. संदर्भ क्र.३ येथील शासननिर्णयान्वये मलनिःसारण योजना नसलेल्या शहरात ७० लिटर्स दरडोई दरदिवशी नुसार पिण्याचे पाणी पुरवठा करण्याचे धोरण स्विकारण्यात आले आहे. तसेच, केंद्र शासनाच्या संदर्भ क्र.४ येथील पत्रान्वये १२ व्या

पंचवार्षिक योजनेत दरडोई दरदिवशी ५५ लिटर प्रमाणे पाणी पुरवठा करण्याचे उद्दिष्ट असून त्याप्रमाणे राज्यांनी पाणी पुरवठा योजना तयार करण्याच्या सुचना दिल्या आहेत. दरडोई खर्चाच्या सुधारीत दराबाबत मा.मंत्री मंडळाच्या दि.११ सप्टेंबर, २०१३ रोजीच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

प्रस्तावनेत नमुद केलेली माहिती विचारात घेता ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या दरडोई खर्चाच्या निकषात खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे.

क्षेत्र	दि.१८ मे, १९९६ च्या शासन निर्णया प्रमाणे दरडोई खर्चाची मर्यादा	दरडोई खर्चाचे सुधारित दर		
		४० लिटर दरडोई दरदिवशी (दि.१८ मे, १९९६ च्या शासन निर्णयातील दरात ३०% वाढ करून अथवा दि.१३.८.२०१२ च्या शासननिर्णयातील बिगर पाणी गुणवत्ता बाधित गावांप्रमाणे)	५५ लिटर दरडोई दरदिवशी (सन १९९६ चे दर x १.५)	७० लिटर दरडोई दरदिवशी (५५ LPCD च्या दरात १०% वाढ करून)
कोकण वगळता राज्याच्या इतर भागासाठी				
१) निर्देशित डोंगरी भाग	२१२०	२७५६	३१८०	३४९८
२) ३० मीटरपेक्षा जास्त स्टॅटीक लिप्ट असलेल्या नळ योजना	१७९०	२३२७	२६८५	२९५३
३) ३० मीटरपर्यंत स्टॅटीक लिप्ट असलेल्या नळ योजना	१३९०	१८०७	२०८५	२२९३
कोकण क्षेत्रासाठी				
१) निर्देशित डोंगरी भाग	२३३०	३०२९	३४९५	३४४४
२) ३० मीटरपेक्षा जास्त स्टॅटीक लिप्ट असलेल्या नळ योजना	१९७०	२५६१	२९५५	३२५०
३) ३० मीटरपर्यंत स्टॅटीक लिप्ट असलेल्या नळ योजना	१५३०	१९८९	२२९५	२५२४

दरडोई खर्चाच्या उपरोक्त निकषात बसणाऱ्या पाणी पुरवठा योजनांना संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी मान्यता द्यावी.

जास्तीत जास्त योजना विभागाच्या स्तरावर निकाली निघाव्यात यासाठी उपरोक्त विहित निकषाच्या १००% पर्यंत जास्त दरडोई खर्च असलेल्या योजनांना पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागाकडून शासनस्तरावरुन मान्यता देण्यात येईल.

उपरोक्त विहित निकषाच्या १००% हून अधिक दरडोई खर्च असणाऱ्या योजनांच्या प्रस्तावांना प्रधान सचिव (वित्त), प्रधान सचिव (नियोजन) व प्रधान सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचा समावेश असलेल्या उच्चाधिकार समितीमार्फत मान्यता देण्यात येईल.

ज्या ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या उद्भवाचे अंतर मुख्य साठवण टाकीपासून ३ कि.मी.पेक्षा जास्त होत असेल किंवा १०० मीटरपेक्षा जास्त उंचीवर पाणी न्यावे लागणार असेल अशा योजनांमधील ३ कि.मी.पासून पुढे किंवा १०० मीटर उंचीवरील पाईपलाईन, ब्रेक प्रेशर टँक व पंर्पिंग मशिनरी यांच्या वाढीव कामाचा खर्च दरडोई खर्च ठरविताना विचारात घेण्यात येऊ नये.

दि.१३ ऑगस्ट, २०१२ चा शासन निर्णय या शासन निर्णयान्वये अधिक्रमित करण्यात येत आहे. तसेच ज्या ग्रामीण नळपाणी पुरवठा योजनांचे दरडोई खर्चाचे निकष दि.१३ ऑगस्ट, २०१२ च्या शासन निर्णयान्वये शिथील केले आहेत, त्या ग्रामीण नळ पाणी पुरवठा योजनांना सदर आदेश लागू राहतील.

सदर तरतुदी या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

सदर शासन निर्णय हा नियोजन व वित्त विभागाच्या अनुक्रमे अनौपचारिक संदर्भ क्र.१८६/१४४३, दि.२३ मे, २०१३ व क्र.३७८/व्यय-३, दि.३ जून, २०१३ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३१००९१७१४२७५७२८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शैला ए.)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- मा.उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- मा.मंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- मा.मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

५. मा.राज्यमंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा.राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
७. मा.विधानसभा/विधान परिषद सदस्य
८. सर्व विभागीय आयुक्त
९. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
१०. सर्व महानगरपालिका आयुक्त
११. संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे.
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा (सर्व)
१३. संचालक, पाणी व स्वच्छता सहाय्य संस्था, सिडको भवन, बेलापूर, नवी मुंबई.
१४. मुख्य अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
१५. प्रादेशिक उपसंचालक (सर्व), भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा.
१६. मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा (सर्व)
१७. अधीक्षक अभियंता (भारतनिर्माण कक्ष), सिडको भवन, बेलापूर, नवी मुंबई.
१८. अधीक्षक अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
१९. कार्यकारी अभियंता (सर्व), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
२०. कार्यकारी अभियंता (सर्व), ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषदा
२१. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता)
२२. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता)
२३. मुख्य लेखापरीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई.
२४. गटविकास अधिकारी (सर्व), पंचायत समिती
२५. मंत्रालयीन विभाग (सर्व) मंत्रालय, मुंबई व त्यांच्या अधिनस्त कार्यालये,
२६. पाणी पुरवठा विभागातील सर्व पर्यवेक्षीय अधिकारी व कार्यासने, मंत्रालय, मुंबई.
२७. निवडनस्ती (कार्यासन पापु-०७) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.